

Uwagi ogólne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

General notes

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887) with later amendments.

TABL. 1 (72).

WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdziel- niach <i>Payments from profit and balance surplus in co- operatives</i>	Dodatkowe wynagrodze- nia roczne dla pracowników jednostek sfery budże- towej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c Other ^c
OGÓŁEM 2010	14114861,4	12688874,2	8024,7	182515,3	1229624,3
TOTAL 2011	15262567,5	13759389,8	3873,5	127000,0	1371275,9
2012	15765916,8	14204895,8	2021,2	130705,8	1427421,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	5029148,9	4391139,8	-	130705,8	507205,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	10736767,9	9813756,0	2021,2	-	920215,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	33506,5	31347,8	-	-	2158,7
Przemysł <i>Industry</i>	3265822,7	3147199,4	1396,7	-	117108,7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2110936,3	2002996,2	1396,7	-	106439,8
Budownictwo <i>Construction</i>	1012674,7	891897,5	328,2	-	120337,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2380060,1	2298933,2	86,4	-	80729,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	317249,3	291197,7	-	18,1	26032,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ .. <i>Accommodation and catering^Δ</i>	253755,1	222074,7	8,8	888,1	30564,1
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	974756,7	858665,7	-	-	116091,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	953992,5	924852,5	-	-	29134,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 1 (72). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Person ^a	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdziel- niach Payments from profit and balance surplus in co- operatives	Dodatkowe wynagrodze- nia roczne dla pracowników jednostek sfery budżet- owej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	173119,3	157964,8	98,6	1689,0	13366,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1021172,2	898808,9	102,5	2347,3	119900,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	654374,2	488919,3	-	-	165448,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1117712,8	1022330,2	-	67737,8	27644,8
Edukacja	2250028,8	1753043,5	-	46270,7	450666,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1057858,6	994728,1	-	9920,3	53210,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	268147,9	193948,8	-	1405,3	72769,5
Pozostała działalność usługowa ..	31685,4	28983,7	-	429,2	2257,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 2 (73). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	3543,43	3722,48	3877,57	T O T A L
sektor publiczny	4008,75	4064,45	4221,17	public sector
sektor prywatny	3313,27	3575,62	3732,23	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2738,74	3031,61	3023,51	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3915,89	4341,62	4459,99	Industry
w tym				of which
przetwórstwo przemysłowe ...	3539,70	3909,60	4021,50	manufacturing
Budownictwo	3208,94	3418,77	3449,19	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2738,68	2815,27	2964,28	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2755,74	2845,53	2908,44	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2070,46	2192,50	2260,16	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5481,40	5694,41	6128,03	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5217,67	5462,33	5575,77	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	3437,25	3578,84	3701,21	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4667,01	4417,37	4669,95	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1937,12	2088,98	2346,81	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4319,83	4414,44	4490,61	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3938,97	4104,55	4310,72	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3382,47	3498,15	3621,12	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3099,91	3319,27	3357,51	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2162,56	2530,98	2526,88	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.